

1.	Fizjoterapia w pediatrii - <i>Krzysztof Zeman</i>	1
1.1.	Rozwój dziecka	1
1.1.1.	Ocena stanu dziecka po urodzeniu	1
1.1.2.	Noworodki z grup podwyższonego ryzyka	1
1.1.3.	Dzieci urodzone przedwcześnie	2
1.1.4.	Program wczesnej stymulacji i opieki rozwojowej noworodków z grup ryzyka	2
1.1.5.	Rozwój psychoruchowy w pierwszym roku życia	2
1.1.6.	Ocena rozwoju psychoruchowego dziecka w pierwszym roku życia	3
1.1.7.	Ocena obecności i wykonywania odruchów'	3
1.1.8.	Objawy świadczące o nieprawidłowościach w rozwoju ruchowym niemowlęcia	4
1.1.9.	Metody pozwalające na wykrycie nieprawidłowości rozwoju	4
1.2.	Najczęstsze neurologiczne przyczyny zaburzeń rozwoju psychoruchowego	5
1.2.1.	Mózgowe porażenie dziecięce (<i>iparalysis cerebialis infantium</i>)	5
1.2.2.	Wady dysraficzne	
1.2.3.	Choroby nerwów o-mięśniowe	10
1.2.4.	Zaburzenia rozwoju psychomotorycznego uwarunkowane genetycznie	11
1.3.	Zaburzenia rozwoju umysłowego	13
1.3.1.	Autyzm dziecięcy (<i>autismus</i>)	13
1.4.	Inne choroby układu nerwowego u dzieci wymagające postępowania fizjoterapeutycznego	14
1.4.1.	Ostre idiopatyczne zapalenie wielonerwowe (zespół Guillaina-Barrego - <i>syndroma Guillain-Barre</i>)	14
1.4.2.	Okołoporodowe uszkodzenie splotu ramiennego (<i>iparalysis plexus brachialis</i>)	15
1.4.3.	Porażenie nerwu twarzowego (<i>iparalysis nenifacialis</i>)	16
1.5.	Choroby układu oddechowego u dzieci wymagające postępowania fizjoterapeutycznego	17
1.5.1.	Choroby układu oddechowego u dzieci przebiegające z zaleganiem wydzieliny	
1.5.2.	Choroby układu oddechowego przebiegające ze zwiększoną ilością płynu opłucnowego	25

1.5.3. Inne choroby płuc	26
1.6. Zaburzenia narządu ruchu u dzieci wymagające postępowania fizjoterapeutycznego	27
1.6.1. Braki i ubytki kończyn	27
1.6.2. Wady postawy	28
1.6.3. Choroby tkanki łącznej	29
2. Fizjoterapia w ortopedii i traumatologii - <i>Zbigniew Dudkiewicz</i>	32
2.1. Symptomatologia i ogólne zasady postępowania w urazach układu narządów ruchu	32
2.2. Urazy kończyny górnej (<i>traumata membri superioris</i>)	35
2.2.1. Urazy obręczy barkowej (<i>traumata cingulum acromialis</i>)	35
2.2.2. Urazy stawu ramienno-łopatkowego (<i>traumata articulationis humeri</i>)	38
2.2.3. Złamanie kości ramiennej (<i>fractura ossis humeri</i>)	40
2.2.4. Urazy łokcia (<i>traumata cubiti</i>)	43
2.2.5. Urazy przedramienia (<i>traumata antebrachii</i>)	44
2.2.6. Urazy nadgarstka i ręki (<i>traumata carpi et manus</i>)	46
2.3. Urazy kończyny dolnej (<i>traumata membri inferioris</i>)	48
2.3.1. Złamanie miednicy (<i>fractura pelvis</i>)	48
2.3.2. Urazy stawu biodrowego (<i>traumata articulationis coxae</i>)	48
2.3.3. Urazy kolana (<i>traumata genus</i>)	50
2.3.4. Urazy goleni (<i>traumata tibiae</i>)	52
2.3.5. Urazy stopy (<i>traumata pedis</i>)	53
3. Fizjoterapia w kardiologii - <i>Lucjan Pawlicki</i>	55
3.1. Podstawowe choroby układu krążenia kwalifikujące się do leczenia fizjoterapeutycznego	55
3.1.1. Choroba niedokrwienna serca (<i>morbus ischaemicus cordis</i>)	55
3.1.2. Miażdżycowa zarostowa tętnic kończyn dolnych (<i>arteriosclerosis obliterans</i>)	58
3.1.3. Tętniak aorty (<i>aneurysma aortae</i>)	59
3.1.4. Nadciśnienie tętnicze (<i>hypertonia arterialis</i>)	59
3.1.5. Niewydolność serca (<i>insufficiencia cordis vel circulatoria</i>)	61
3.1.6. Wady serca (<i>anomaliae cordis</i>)	61
3.1.7. Przeszczep serca (<i>transplantatio cordis</i>)	62
3.1.8. Wszczepienie rozrusznika i rozrusznika-kardiowertera (<i>implantatio stimulatori et cardioverteri</i>)	62
3.2. Fizjoterapia w chorobach układu sercowo-naczyniowego	63

3.2.1. Prozdrowotny styl życia	63
3.2.2. Korzystne następstwa regularnej aktywności fizycznej	68
3.3. Rehabilitacja kardiologiczna	70
3.3.1. Zespół rehabilitacyjny - skład, cele i zadania	70
3.3.2. Etapy i modele rehabilitacji kardiologicznej. Zasady kwalifikowania	72
3.3.3. Próby wysiłkowe - test na bieżni ruchomej lub cykloergometrze	73
3.3.4. Próby wysiłkowe - próba ergospirometryczna	74
3.3.5. Próby wysiłkowe - test marszu 6-minutowego	75
3.4. Inne zabiegi fizjoterapeutyczne * wybranych jednostkach chorobowych	78
3.4.1. Choroba niedokrwienna serca z nadciśnieniem tętniczym i miażdżycą zarostową tętnic kończyn dolnych	79
3.4.2. Chorzy po zabiegach operacyjnych z otwarciem klatki piersiowej	82
3.4.3. Chorzy z przewlekłą niewydolnością krążenia i po przeszczepie serca	82
4. Fizjoterapia w neurologii i neurochirurgii - Jan Czernicki, Jolanta Krukowska	85
4.1. Udar mózgu (<i>insultus cerebri</i>)	86
Choroba Parkinsona (<i>morbus Parkinsoni</i>)	97
4.2. Stwardnienie rozsiane (<i>sclerosis multiplex</i>)	106
4.3. Uszkodzenia nerwów obwodowych (<i>tranmata nerviperipherici</i>)	116
4.4. Uszkodzenia urazowe rdzenia kręgowego (<i>traumata mcdullac spina lis</i>)	121
5. Fizjoterapia w onkologii i medycynie paliatywnej - Alina Morawiec-Sztandera	12
5.1. Rola fizjoterapii w onkologii	12 ^c)
5.2. Rola fizjoterapii w medycynie paliatywnej	131
5.3. Nowotwory głowy i szyi (<i>neoplasma caput et collum</i>)	13/
5.3.1. Nowotwory jamy ustnej (<i>ineoplasma cavum oris</i>)	135
5.3.2. Nowotwory nosa i zatok przynosowych (<i>ineoplasma nasi et sinus paranasales</i>)	136
5.3.3. Nowotwory gardła (<i>ineoplasma pharyngis</i>)	136
5.3.4. Nowotwory krtani (<i>neoplasma laryngis</i>)	135
5.3.5. Nowotwory ślinianek (<i>neoplasma glandulae salivariae</i>)	140
5.4. Rak piersi (<i>carcinoma mammae</i>)	142
5.5. Nowotwory płuca (<i>neoplasma palmonis</i>)	148

5.5.1. Niedrobnokomórkowy rak płuca (<i>Non-Small Cell lung carcinoma</i> - NSCLC)	149
5.5.2. Drobnokomórkowy rak płuca (<i>Small Cell Lung Cancer</i> -SCLC)	150
5.6. Rak jelita grubego (<i>carcinoma intestinum crassum</i>)	152
5.7. Nowotwory układu moczowo-płciowego (<i>neoplasma tracti urinariae</i>)	156
5.7.1. Rak pęcherza moczowego (<i>carcinoma vesicae urinariae</i>)	157
5.7.2. Rak nerki (<i>carcinoma renis</i>)	157
5.7.3. Rak gruczołu krokowego (<i>carcinoma prostatae</i>)	158
5.7.4. Nowotwory jądra (<i>neoplasma testis</i>)	159
5.7.5. Rak jajnika (<i>carcinoma ovarii</i>)	15'
5.7.6. Rak szyjki i trzonu macicy (<i>carcinoma cervix et corpus uteri</i>)	15'
6. Fizjoterapia w pulmonologii - Wojciech J. Piotrowski, Paweł Górski	162
6.1. Ogólna charakterystyka, patofizjologia i zasady fizjoterapii w chorobach układu oddechowego	162
6.1.1. Definicje	162
6.1.2. Zmiany w układzie oddechowym w czasie wysiłku	164
6.1.3. Czynniki wpływające na ograniczenie aktywności fizycznej u chorych z chorobami układu oddechowego	166
6.1.4. Zaburzenia wentylacji	166
6.1.5. Niewydolność oddechowa	169
6.1.6. Zmiany w układzie krążenia w chorobach układu oddechowego	170
6.1.7. Osłabienie siły mięśniowej	
6.1.8. Czynniki psychiczne	
6.1.9. Odruch kaszlowy	172
6.1.10. Korzyści rehabilitacji oddechowej	173
6.1.11. Kwalifikacja do rehabilitacji oddechowej	173
6.1.12. Znaczenie edukacji i psychoterapii w rehabilitacji oddechowej	
6.1.13. Chorzy z niedoborem masy ciała	178
6.1.14. Chorzy z otyłością	
6.1.15. Podstawowe techniki w fizjoterapii	
6.2. Fizjoterapia w przewlekłych chorobach układu oddechowego	182
6.2.1. Przewlekła obturacyjna choroba płuc (POChP - <i>morbus obturationis</i>)	

palmonis chronica) 182

6.2.2. Astma oskrzelowa (<i>asthma bronchiale</i>)	185
6.2.3. Mukowiscydoza (<i>m u co riscidosis</i>)	188
6.2.4. Zapalenie opłucnej (<i>pleuritis</i>)	195
6.2.5. Chory leczony na oddziale chirurgicznym	197
6.2.6. Szczególne zalecenia dotyczące fizjoterapii u chorych po operacjach torakochirurgicznych i kardiochirurgicznych	200
6.2.7. Szczególne zalecenia dotyczące fizjoterapii u chorych po operacjach brzusznych	201
6.2.8. Chory leczony na OIOM	202
7. Fizjoterapia w otorynolaryngologii - Jurek Olszewski, J. Botydar Latkowski ...	206
7.1. Fizjoterapia w chorobach ucha zewnętrznego	206
7.1.1. Czyrak przewodu słuchowego zewnętrznego (<i>furunculus meati acoustici externi</i>)	206
7.2. Fizjoterapia w chorobach ucha środkowego	206
7.2.1. Ostre nieżytowe zapalenie trąbki słuchowej (<i>eustachitis catarrhalis acuta</i>)	206
7.2.2. Przewlekłe nieżytowe zapalenie trąbki słuchowej (<i>eustachitis catarrhalis chronię a</i>)	207
7.2.3. Ostre zapalenie ucha środkowego (<i>otitis media acuta</i>)	207
7.2.4. Przewlekłe proste zapalenie ucha środkowego (<i>otitis media simplex chronica</i>)	208
7.2.5. Porażenie nerwu twarzowego z oziębienia (<i>paralysis n. facialis e frigore</i>)	208
7.3. Fizjoterapia w chorobach ucha wewnętrznego	209
7.3.1. Uszkodzenia słuchu (<i>liypoacusis</i>)	209
7.3.2. Szumy uszne (<i>tinnitus aurium</i>)	210
7.3.3. Zawroty głowy (<i>vertigo</i>)	212
7.4. Fizjoterapia w chorobach nosa	227
7.4.1. Czyrak nosa (<i>furunculus nasi</i>)	227
7.4.2. Ostry nieżyt nosa (<i>rhinitis acuta, corryza</i>)	227
7.4.3. Przewlekły nieżyt nosa (<i>rhinitis chronica</i>)	227
7.4.4. Przerostowy nieżyt nosa (<i>rhinitis hypertrophiea</i>)	228
7.4.5. Zanikowy nieżyt nosa (<i>rhinitis atrophica</i>)	229
7.4.6. Naczynioruchowy nieżyt nosa (<i>rhinitis vasomotorica</i>)	229
7.4.7. Polipy nosa (<i>polypi nasi</i>)	230
7.4.8. Alergiczny nieżyt nosa (<i>rhinitis allergica</i>)	230
7.5. Fizjoterapia w chorobach zatok przynosowych	231

7.5.1. Ostre i przewlekłe zapalenie zatoki szczękowej (<i>sinusitis maxillaris acuta et chronica</i>)	231
7.5.2. Ostre i przewlekłe zapalenie zatoki czołowej (<i>sinusitis frontalis acuta et chronica</i>)	231
7.5.3. Ostre i przewlekłe zapalenie zatoki sitowej (<i>ethmoiditis acuta et chronica</i>)	232
7.6. Fizjoterapia w chorobach jamy ustnej	232
7.6.1. Zapalenie ślinianki przyusznej (<i>parotitis</i>)	232
7.7. Fizjoterapia w chorobach gardła	233
7.7.1. Przewlekłe zapalenie gardła (<i>pharyngitis chronica</i>)	233
7.7.2. Przewlekłe zapalenie migdałków podniebiennych (<i>tonsillitis chronica</i>)	233
7.7.3. Zaburzenia połykania (<i>dysphagia</i>)	234
7.8. Fizjoterapia w chorobach krtani	235
7.8.1. Przewlekłe zapalenie krtani (<i>laryngitis chronica</i>)	235
7.8.2. Rehabilitacja chorych po usunięciu krtani	236
8. Fizjoterapia w ginekologii i położnictwie - Andrzej Malinowski, Agata Karowicz-Bilińska, Anita Sikora	240
8.1. Fizjoterapia w ginekologii	240
8.1.1. Stany zapalne narządów płciowych żeńskich (<i>adnexitis</i>)	240
8.1.2. Endometrioza (<i>endometriosis</i>)	241
8.1.3. Mięśniaki macicy [<i>myomae uteri</i>]	241
8.1.4. Guzy jajnika (<i>tumores ovarii</i>)	
8.1.5. Fizjoterapeutyczne postępowanie przed- i pooperacyjne	245
8.2. Fizjoterapia w położnictwie	247
8.2.1. Fizjoterapia okresu prekonceptyjnego	247
8.2.2. Fizjoterapia w ciąży (<i>gravitas</i>)	250
8.2.3. Fizjoterapia okresu porodu (<i>puerperium</i>)	258
9. Fizjoterapia w urologii - Marek Sosnowski	261
9.1. Nietrzymanie moczu u kobiet (<i>incontinentia urinae feminina</i>)	261
9.2. Nietrzymanie moczu u mężczyzn (<i>incontinentia urinae masculinae</i>)	282
9.3. Nietrzymanie moczu po brachyterapii i radioterapii z powodu raka stercza (<i>incontinentia urinae post brachyterapiam et radioterapiam in decursu carcinoma prostaticae</i>)	288
9.4. Oporne na leczenie nagłe nietrzymanie moczu z parcia i idiopatyczna nadreaktywność wypieracza u mężczyzn	288

10.	Fizjoterapia w reumatologii - <i>Jolanta Kujała, Kamila Cworys</i>	
	290	
10.1.	Reumatoidalne zapalenie stawów (<i>arthritis rheumatoidea</i>)	290
10.2.	Zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa (<i>spondyloarthritis ankylopoetica</i>)	310
10.3.	Choroba zwyrodnieniowa stawów (<i>morbus degenerativa articulationes</i>)	315
10.3.1.	Choroba zwyrodnieniowa stawu kolanowego (<i>gonarthrosis</i>)	320
10.3.2.	Choroba zwyrodnieniowa stawu biodrowego (<i>coxarthrosis</i>)	322
10.4.	Balneoterapia >v chorobach reumatycznych	325
11.	Fizjoterapia w geriatric - <i>Tomasz Kostka, Joanna Kostka</i>	*29
11.1.	Patofizjologiczne zmiany związane ze starzeniem	329
11.1.1.	I kład krążenia	329
11.1.2.	Układ oddechowy	330
11.1.3.	Układ mięśniowo-szkieletowy	331
11.1.4.	Układ nerwowy i narządy zmysłów	333
11.1.5.	Zmiany hormonalne i metaboliczne	334
11.2.	Choroby i problemy wieku starszego	334
11.2.1.	Choroby układu krążenia i metaboliczne	335
11.2.2.	Choroby układu ruchu	338
11.2.3.	Choroby nowotworowe	342
11.2.4.	Choroby układu nerwowego i zespoły psychogeriatryczne	342
11.2.5.	Odżywianie i stan odżywienia. Otyłość i niedożywienie	344
11.2.6.	Infekcje	344
11.2.7.	Odleżyny (<i>decubitus</i>)	345
11.3.	Specyfika fizjoterapii w geriatric	345
11.4.	Rola ruchu w geriatric	349
11.4.1	Wydolność fizyczna (tlenowa, aerobowa, VO,)	350
11.4.1.	Sprawność funkcjonalna	351
11.4.2.	Funkcje poznawcze i zespoły psychogeriatryczne	353
11.5.	Formy aktywności ruchowej osób starszych	353
11.5.1.	Ćwiczenia wytrzymałościowe (aerobowe)	354
11.5.2.	Ćwiczenia z oporem	357
11.5.3.	Ćwiczenia równoważne	360
11.5.4.	Ćwiczenia poprawiające gibkość	362

11.6. Fizykoterapia I masaż w geriatricii	363
11.6.1. Elektroterapia	364
11.6.2. Termoterapia	365
11.6.3. Pole magnetyczne	366
11.6.4. Ultradźwięki	366
11.6.5. Masaż	367
11.7. Zaopatrzenie ortopedyczne	367